

Frauderisicobeheersing

Hoe gaat uw organisatie om met frauderisico's?

Voor veel controleplichtige organisaties is vanaf boekjaar 2022 het een en ander veranderd. Als gevolg van een wijziging in de controlestandaarden van accountants, komt er meer aandacht te liggen op de wijze waarop organisaties frauderisicobeheersing hebben ingevuld. Daarnaast licht de accountant in de controleverklaring met ingang van boekjaar 2022 toe op welke wijze hij/zij heeft ingespeeld op frauderisico's.

Wat zijn frauderisico's?

Risico's zijn gebeurtenissen die het realiseren van (organisatie-)doelstellingen in gevaar kunnen brengen. Ook frauderisico's kunnen hieronder worden geschaard, maar worden wel gekenmerkt door drie specifieke aspecten:

1. Er is sprake van een opzettelijke handeling;
2. Er wordt gebruik gemaakt van misleiding;
3. Het doel is om een onrechtmatig voordeel te behalen.

Deze drie aspecten onderscheiden frauderisico's van 'reguliere' risico's. Frauderisico's kunnen zowel uit de interne organisatie als de externe omgeving voortkomen.

Waarom is frauderisicobeheersing nodig?

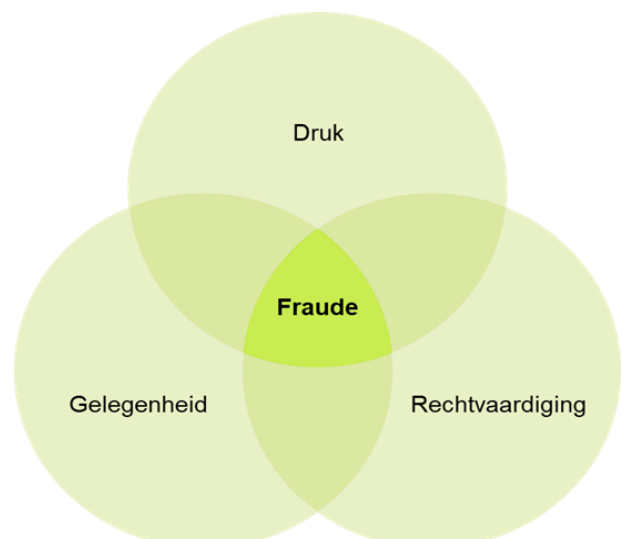
Besturen en toezichhoudende organen hebben de primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en tijdig detecteren van fraude. Frauderisico's kunnen niet alleen de realisatie van organisatiedoelstellingen in gevaar brengen, maar kunnen bijvoorbeeld ook leiden tot flinke imagoschade en juridische consequenties.

Hoe wordt frauderisicobeheersing ingevuld?

Om fraude te voorkomen en tijdig te detecteren, is een goed werkend systeem van risicomanagement binnen organisaties nodig.

Belangrijke elementen daarbij zijn het (periodiek) uitvoeren van een frauderisicoanalyse en bepalen welke beheersmaatregelen nodig zijn om frauderisico's zo veel mogelijk te beperken.

Voor het uitvoeren van een frauderisicoanalyse biedt de fraudedriehoek een goed handvat. De fraudedriehoek schrijft namelijk drie factoren voor die kenmerkend zijn voor fraude: een prikkel om te frauderen (druk), een mogelijkheid om te frauderen zoals een tekortschietende interne beheersing binnen een organisatie (gelegenheid) en een rationalisatie voor het plegen van de fraude (rechtvaardiging).

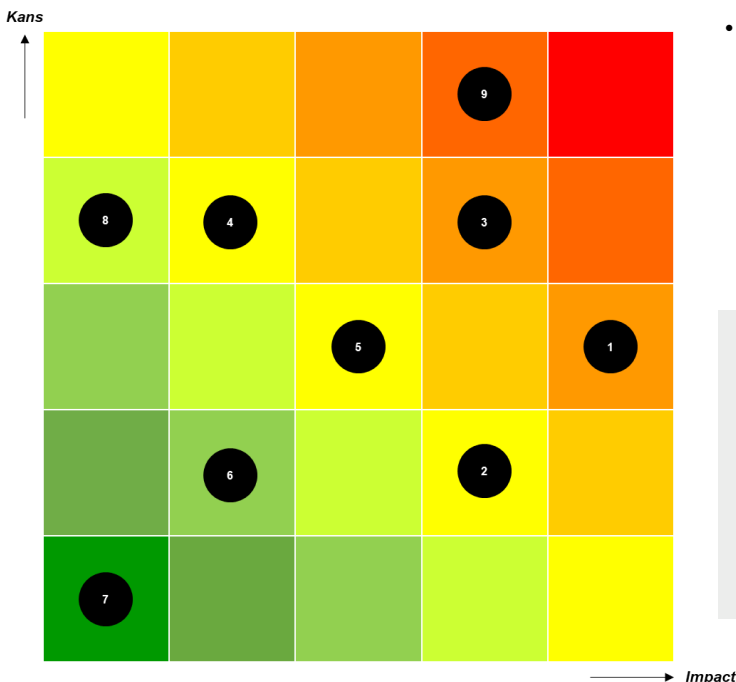


Naarmate inzicht bestaat in de frauderisico's waar organisaties mee te maken hebben, kan bepaald worden welke beheersmaatregelen nodig zijn.

Vaak wordt bij beheersmaatregelen gedacht aan zaken als functiescheiding, vier-ogenprincipe en procedures/protocollen. Dit betreffen de 'hard controls', dat zijn beheersmaatregelen die doorgaans fysiek, administratief en/of technisch van aard zijn. Die zijn zeker belangrijk, maar de 'soft controls' zijn minstens zo belangrijk! Dit betreffen beheersmaatregelen die vaak minder tastbaar zijn maar wel degelijk gedrag kunnen sturen. Bijvoorbeeld toon aan de top en het belonen van gewenst gedrag.

Moeten alle frauderisico's beheerst worden?

Hier is geen eenduidig antwoord op te geven. Organisaties kunnen namelijk verschillend omgaan met frauderisico's. De ene organisatie zal frauderisico's zo veel mogelijk willen beheersen, terwijl de andere organisatie misschien een hogere 'risk appetite' heeft en bepaalde frauderisico's eerder accepteert. Een risicomatrix kan erg behulpzaam zijn om te bepalen hoe met een risico wordt omgegaan. Aan de hand van een inschatting van de kans en impact van risico's worden risico's gewogen, zodat vervolgens bepaald kan worden hoe met de betreffende risico's wordt omgegaan.



Een frauderisico dat bijvoorbeeld een relatief hoge kans maar een relatief lage impact kan hebben, betreft het risico op betaling van valse facturen (nummer 4 in de weergegeven risicomatrix)

Wat heeft mijn organisatie aan frauderisico-beheersing?

Vooropgesteld: voorkomen is te allen tijde beter dan genezen. Onderzoek van de Association of Certified Fraud Examiners (2022) naar ruim 2.000 fraudegevallen laat zien dat het gemiddelde verlies per fraudegeval uitkomt op 1,6 miljoen euro. Primair is frauderisicobeheersing dus iets wat organisaties voor zichzelf doen: het kan een hoop leed - financieel én niet-financieel - voorkomen. Maar ook uw accountant heeft vanaf boekjaar 2022 extra aandacht voor de wijze waarop frauderisicobeheersing is ingericht. Al met al genoeg redenen om tijdig en zorgvuldig invulling te geven aan frauderisicobeheersing binnen uw organisatie.

Wat kan Baker Tilly voor u betekenen?

Baker Tilly ondersteunt klanten in diverse sectoren bij het inzichtelijk maken en beheersen van frauderisico's.

Onze ondersteuning omvat bijvoorbeeld:

- Ondersteuning bij de opstelling van frauderisicobeleid;
- Inzichtelijk maken van frauderisico's en huidige dan wel gewenste (harde en zachte) beheersmaatregelen, door middel van workshops met medewerkers van de organisatie. Hierbij leveren wij een praktisch document op dat ook door de organisatie onderhoudbaar is, zodat frauderisicobeheersing blijvend aandacht krijgt.

Benieuwd wat wij voor uw organisatie kunnen betekenen?

Neem gerust contact op met Francisco Montilla Dorrego, manager Business Advisory.

T: 06– 15 03 76 25

E: f.montilladorrego@bakertilly.nl